

ת"פ 55753/07/15 - מדינת ישראל - מחלקת חקירות שוטרים נגד דוד ארזקנזי- התייצב, אילן חנוכה דויד- עניינו הסתיים, אשר מסס, ש ז- עניינו הסתיים, יצחק כהן

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 55753-07-15 מדינת ישראל נ' ארזקנזי ואח'
כב' הש' יהודית אמסטרדם

תאריך:

27.9.2016

מדינת ישראל- מחלקת חקירות שוטרים
ע"י ב"כ עו"ד אופיר אפרתי

המאשימה

נגד

הנאשמים

1. דוד ארזקנזי- התייצב ע"י ב"כ עו"ד אוהד חן
2. אילן חנוכה דויד- עניינו הסתיים
3. אשר מסס
4. ש ז- עניינו הסתיים 5. יצחק כהן

גזר דין (נאשם 1)

פתח דבר

א.

1. נאשם 1 (להלן: "הנאשם") הורשע עפ"י הודאתו במסגרת הסדר טיעון, לאחר תיקון כתב-האישום המקורי בביצוע עבירות של לקיחת שוחד (ריבוי עבירות) וזיוף מסמך- עבירות לפי סעיף 290 ו-418 רישא לחוק העונשין התשל"ז - 1977, וכן גילוי מידע (ריבוי עבירות) - עבירה לפי סעיף 16 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, והשגת מידע מהמרשם הפלילי (ריבוי עבירות) - עבירות לפי סעיף 22 לחוק המרשם הפלילי ותקנות השבים התשמ"א-1981.

2. בתקופה הרלבנטית לכתב האישום, היה הנאשם שוטר בתחנת תל אביב צפון במשטרת ישראל. בין הנאשם לבין הנאשמים 2, 3 ו-5 התקיימה מערכת יחסים במסגרתה ביצע הנאשם בדיקות במאגרי המידע הממוחשבים המנוהלים על ידי משטרת ישראל, לרבות המרשם הפלילי, והעביר לנאשמים 2, 3, 5 את המידע תמורת תשלום סכומי כסף מזומן, וכן כספים כ"הלוואה" ללא מועדי פירעון, וטובות הנאה אחרות.

3. נאשם 4 עבד כגובה מיסים עבור חברת "תפנית" שזכתה במכרז לגביית מיסי ארנונה עבור עיריית תל אביב. הנאשם נהג להתלוות לנאשם 4 כשוטר באופן פרטי שלא מטעמה של משטרת ישראל, לצורך

ביצוע הליכי תפיסת מיטלטלין עבור חברת תפנית, וזאת בניגוד לנוהלי המשטרה בדבר השכרת שירותי שיטור באופן פרטי.

בנוסף, נהג הנאשם לחתום בדיעבד על דוחות ביצוע תפיסת מיטלטלין עבור עיריית תל אביב הכוללים פעולות פריצה, על אף שלא נכח בעת ביצוע הפעולות.

4. במהלך השנים 2008-2011, לבקשתו של נאשם 2, בדק הנאשם במרשם הפלילי ובמאגרי המידע המשטריים פרטים של אנשים לפי מספר תעודת זהות או לפי מספר רכב, לרבות מידע אודות רישום פלילי ובעלות על כלי רכב, והעבירם לנאשם 2. בכלל זה, בדק הנאשם בחודשים מרץ-אפריל 2011, לבקשתו של נאשם 2, במאגרי המידע המשטריים והעביר לנאשם 2 תוצאותיהן של 22 בדיקות באשר לבעלות על רכב לפי מספר תעודת זהות שסיפק לו נאשם 2, לרבות מספרי הרכב ותיאורם.

ב. הסדר הטיעון

5. במסגרת הסדרי הטיעון, עתר ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם עשרים ושניים חודשי מאסר, וכן מאסר על תנאי וקנס.

להגנה נשמרה הזכות לטעון באופן חופשי.

ג. תסקיר שירות המבחן

6. מתסקיר שירות המבחן מיום 08.09.16 עולה כי הנאשם, בן 47 גרוש ואב לשלושה ילדים, בעל 11 שנות לימוד. עובד כיום כקב"ט ברשת מרכולים. הנאשם שירת בצבא כלוחם מג"ב, וכן שירת 24 שנים במשטרה.

7. הנאשם קיבל אחריות על ביצוע העבירות והדגיש כי הרקע לעבירות היה מצוקתו הכלכלית בגין תיקי ההוצאה לפועל שנפתחו נגדו במסגרת הליך הגירושין, ונטל פרנסת ילדיו מאשתו הראשונה, בנו מבת זוגו והוריו הקשישים. לדבריו, הוא פנה לשירות הסוציאלי במשטרה וקיבל מענק חד-פעמי. כמו כן, ביקש וקיבל אישור לעבודה נוספת, אך התקשה למצוא עבודה נוספת.

8. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מבין את הפסול במעשיו ומוכן לשאת בתוצאותיהם, אם כי נוטה לצמצם חומרת מעשיו, לטשטש מעורבותו בעבירות, ולהשליך אחריות על שותפיו לעבירות. על-מנת למנוע הישנות עבירות, הוצע לנאשם להשתלב בטיפול ייעודי בשירות המבחן בתחום עבירות המרמה, והנאשם על אף שהתקשה לראות בהתנהגותו מעשה מרמה, היה מוכן לכך. בסופו של דבר נוכח הצגת עצמו כקורבן שנוצל ע"י אחרים והצגת התייחסות מצמצמת ומטשטשת לחומרת העבירות, כמו גם חומרת העבירות וריבויין, החליט קצין המבחן לא להמליץ המלצה טיפולית שיקומית, אך המליץ

כי אם יוטל עונש מאסר בפועל, יילקחו בחשבון סיכויי שיקומו.

ד. הרשעות משמעתיות

9. לנאשם אין הרשעות קודמות, ברם, לחובתו מספר הרשעות משמעתיות: שימוש בכוח שלא כדין במשמורת (2000), שימוש בכוח כלפי אדם במסגרת מילוי תפקיד והתנהגות שאינה הולמת שוטר או שיש בה כדי לפגוע בתדמית המשטרה (2001), והתרשלות במילוי תפקיד (2004).

ה. טיעוני ב"כ המאשימה

10. ב"כ המאשימה הדגיש כי מדובר בעבירות שבוצעו במשך תקופה ארוכה כארבע שנים (2008-2011), במהלכן השחית הנאשם את שורות המנהל הציבורי, פגע באמון הציבור במערכות השלטון בכלל ובמשטרה בפרט, ניצל לרעה את כוחו ומעמדו כשוטר במשטרת ישראל, ופגע בפרטיותם של אזרחים רבים.

11. ב"כ המאשימה עתר להטיל על הנאשם עשרים ושניים חודשי מאסר, וכן מאסר על תנאי וקנס, בצינו כי מתחם העונש הראוי הוא עונש מאסר בפועל בן 22 חודשי מאסר לבין 4 שנות מאסר בפועל.

12. בהתייחסו לנסיבות שאינן קשורות לביצוע המעשה, הוסיף ב"כ המאשימה כי הנאשם אמנם נעדר עבר פלילי, אולם לחובתו הרשעות משמעתיות.

13. ב"כ המאשימה הפנה את ביהמ"ש לאסופת פסיקה המתייחסת לנאשמים שהורשעו בביצוע עבירות של מתן וקבלת שוחד, שחלקן חמורות מהתיק דנן (ת.פ. (ירושלים) 4514-08-11 מ"י נ' סלימאן חמוד (פורסם במאגרים 04.04.2012), שעניינו קצין במשמר הגבול שהבריא עם אחר במספר רב של הזדמנויות תבניות של אלפי ביצי תרנגולות שלא מוינו ולא הובלו ברכבי קירור משטחי יהודה ושומרון לישראל.

אף המעשים שם נעשו על רקע מצב כלכלי דחוק, והנאשם נדון לארבע שנות מאסר בפועל, ו-6 חודשי מאסר ע"ת.

בע.פ. 8758/15 דודו כרמל נ' מ"י (פורסם במאגרים 23.03.2016), הורשע קצין מג"ב שקיבל שוחד בחמישה מקרים בתמורה להנפקת אישורי כניסה לישראל לפועלים או תושבי הרשות הפלסטינית. הנאשם שם נדון ל-18 חודשי מאסר, 4 חודשי מאסר ע"ת וקנס בסך 25,000 ₪, וזאת לאחר שביהמ"ש התחשב בכך שהוא פוטר מהמשטרה לאחר 23 שנות שירות, הודה והביע חרטה, סבל ממצוקה נפשית, היה שיהוי בהגשת כתב-האישום, ושירות המבחן המליץ להימנע מהטלת עונש מאסר.

בדנ"פ 10987/07 ודנ"פ 24/08 מ"י נ' ברק כהן (פורסם במאגרים 19.11.2007) הורשע אחראי משמרת על צוות מאבטחים בלשכת מנהל האוכלוסין של משרד הפנים שהכניס פונים ללשכה תוך עקיפת תור בתמורה לתשלום כספי, ונדון לארבע שנות מאסר.

14. יחד עם זאת, נוכח הודאתו של הנאשם שהובילה לחסכון בזמן שיפוטי, ולאור מהלך חייו הנורמטיבי עובר לביצוע העבירות נשוא תיק זה, כמו גם הזמן שחלף מאז ביצוע העבירות (שיהיו שנבע מחוסר רצון לחשוף את הסוכן המעורב בפרשה), ביקש ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם עונש מאסר ברף הנמוך של הענישה.

ו. טיעוני ב"כ הנאשם

15. ב"כ הנאשם הדגיש כי כתב האישום הוגש בשיהיו של 4 שנים במהלך שיקם הנאשם את חייו. בנוסף, ציין כי סך הכספים עפ"י כתב האישום בו הודה והורשע הנאשם מסתכמים בכ-7,000 ₪.

ב"כ הנאשם ציין כי יש לזקוף לזכותו של מרשו את הודאתו כבר בחקירה במשטרה, וכן בביהמ"ש.

16. עוד הוסיף ב"כ הנאשם, כי נאשמים 2 ו-4 שהיו חבריו של הנאשם ניצלו את מצבו הכלכלי הקשה של מרשו, וגרמו לו לעבור על החוק. הנאשם איבד את פרנסתו וכבודו, וכרגע אין לו כל בטחון כלכלי.

ב"כ הנאשם הוסיף וטען, כי מדובר היה במידע שהחוקרים הפרטיים יכולים היו להגיע אליו בשקידה סבירה.

17. ב"כ הנאשם עתר לביהמ"ש להימנע מהטלת רכיב של קנס על הנאשם שכן הוא ניזוק רבות מבחינה כלכלית בתיק זה.

18. ב"כ הנאשם הפנה לע.פ. 4354/07 בימ"ש מחוזי באר-שבע שמעון גבאי נ' מח"ש.

ברם, שם נמחקה עבירת השוחד והנאשם הורשע עפ"י הודאתו בעבירה של השגת מידע שאינו זכאי לקבלו מהמרשם הפלילי, ועל כן נדון למאסר לריצוי בעבודות שירות.

ז. דברי הנאשם

19. הנאשם נטל אחריות גם בביהמ"ש למעשיו והביע חרטה. לדבריו, הוא לא פעל מתוך כוונה לפגוע באחרים, ונוצל ע"י נאשמים 2-4.

ח. דין

20. עסקין בשוטר ששירת במשטרה 24 שנים תמימות, ובמרבית שנותיו אף זכה לתעודות הוקרה, מכתבי הערכה ותווי מגן, כמפורט ברישא של בת/1.

הנאשם הורשע עפ"י הודאתו בביצוע עבירות של לקיחת שוחד, גילוי מידע, השגת מידע מהמרשם הפלילי וזיוף מסמך.

הנאשם ניצל את מעמדו כשוטר האמון על אכיפת החוק על מנת לבצע את העבירות. בנוסף, אין מדובר במקרה חד פעמי, אלא בהתנהלות שיטתית של נטילת שוחד ושל רמיסת הנהלים במשך כארבע שנים, במהלכן פגע הנאשם לא רק באזרחים, אלא גם בארגון שאליו השתייך- משטרת ישראל, ובתדמיתו.

21. בבואו של בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, עליו לפעול כאמור בסעיפים 40ב, 40ג ו-40ט לחוק העונשין, ולהביא בחשבון את העונש הקבוע בחוק למעשים שבגינם הורשע הנאשם, חומרת נסיבות המקרה ומכלול הנתונים הקשורים למעשה ולמבצע העבירה.

22. עסקין בעבירה של לקיחת שוחד, כשהערך החברתי בעבירה זו מבטא פגיעה במנגנון אכיפת החוק והשלטת הצדק. בענייננו, הנאשם סחר במידע מתוך המאגרים המשטריים והמרשם הפלילי, תוך שימוש באמצעים שמסרת ישראל העניקה לו לשם תפקידו. הנאשם השחית את שורות המנהל הציבורי, פגע באמון הציבור במערכות השלטון, ופגע בפרטיותם ובזכויותיהם של אזרחים.

23. מידת הפגיעה בערכים אלה היא משמעותית הן לאור משך התקופה הארוכה בה נמשכו המעשים, כ-4 שנים, והן לאור כמות האזרחים שפרטיותם נפגעה, שהם בד"כ אוכלוסייה מוחלשת- בעלי חוב שלהם קשיים כלכליים. בעניין זיוף המסמך, פגע הנאשם בערך המוגן של חופש הרצון וחופש הבחירה של חברת תפנית ועיריית ת"א.

24. עוד יוער, כי בעידן המודרני נצבר מידע רב על הפרט במאגרים הנמצאים בידי רשויות השלטון. הציבור רשאי להניח כי המידע אודותיו ישמר במאגרים ולא יזלוג לידי מי שאינו מורשה לעיין בו.

תפקידן של רשויות החוק, ובכללן בתי המשפט, להחמיר בדינם של מי שמנצלים את המאגרים שלא כדין לשליפת מידע למטרה זרה, ובכללם מטרת ביצוע חקירות פרטיות.

ראו דברי כב' השופטת בייניש בעש"ם 6843/01 בן דוד נ' נציב שירות המדינה, פ"ד נ"ו(2) 918:

"חזונו האפוקליפטי של ג'ורג' אורוול בדבר "האח הגדול" עלול על נקלה להפוך למציאות חיים אם לא יושמו הגבולות לנגישות למאגרים ולשימוש בהם מעבר למטרה המוגבלת שלשמה ניתנה הסמכות למופקדים על מאגרי המידע".

ניתן גם להשוות את מי ששולח יד למידע חסוי אודות הפרט כמי ששולח יד לקניינו של אדם, ולעיתים פגיעה בחשיפת מידע אישי חמורה מפגיעה רכושית.

25. העובדה שאין לנאשם הרשעות קודמות לא צריכה לשמש לו נקודת זכות, שכן מטבע הדברים שעובד ציבור יהיה אדם ללא עבר פלילי. עמדה על כך כב' הנשיאה דאז בייניש בקבעה:

"אכן, המערער הוא אדם ללא עבר פלילי. בדרך כלל הנתון של היעדר עבר פלילי הוא מטיבה ומטבעה של עבירת השוחד. חזקה על עובד ציבור שעד אשר הוא נכשל בהפרת אמון ונטילת שוחד, מדובר באדם נורמטיבי." (ראו ע.פ. 10369/04 אליהו מאיר אנידג'ר נגד מדינת ישראל מיום 3.2.05).

26. עבירת השוחד מטבעה גורמת להשחתת המנהל הציבורי, ולכן אין להירתע מנקיטת אמצעי ענישה קשים כלפי עברייני השוחד. על הענישה להרתיע במיוחד את קהל היעד: שוטרים.

בתיק דנן, חרף העובדה שזוהי הרשעתו הראשונה של הנאשם מחייב האינטרס הציבורי ענישה של מאסר בפועל. וכבר נפסק כי:

"עפ"י מדיניותו של בימ"ש זה משכבר הימים, העונש ההולם עברייני שוחד הוא

מאסר בפועל, כעונש מרתיע" (ע.פ. 341/73 מ"י נ' ויטה פ"ד כז(2) 610, 613).

עוד נקבע כי אין משקל ממשי לעובדה שסכומי השוחד לא גבוהים (ראו" ע.פ. 3609/14 מ"י נ' עדי אלסין (פורסם במאגרים 20.10.2014), וכן ראו דברי כ' השופט א. רובינשטיין בע.פ. 3609/14 דלעיל:

"יאמר בקול צלול: עבירת השוחד- המטילה רקב מצחין בשירות הציבורי ומדרדרת אותו למדרגת עולם שלישי שמדינת ישראל אסור שתיפול אליה - צריכה להיענש

במאסר מאחורי סורג ובריח, לא כל שכן כשעסקין בשוחד פעמיים"

בענייננו, כאמור מדובר בעבירות שהתמשכו כ-4 שנים.

27. לאחר ששקלתי את הפגיעה בערכים המוגנים, את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ואת מדיניות הענישה הנהוגה, באתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם בגין העבירות שבהן הורשע הנאשם, נע בין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 48 חודשים.

28. באשר לנסיבות שאינן קשורות לעבירות - על פי סעיף 40א לחוק העונשין, בגזירת העונש בתוך מתחם הענישה יש להתחשב בפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו, נטילת אחריות על מעשיו ותרומתו של הנאשם לחברה, היעדר עבר פלילי וחלופי הזמן, וכן התנהלות רשויות החוק.

בענייננו, הנאשם הודה בביצוע העבירות כבר בחקירתו וכן בבית המשפט, ובכך חסך זמן שיפוטי יקר. מהלך חייו היה נורמטיבי, ולזכותו שירות ארוך שנים במשטרה.

בנוסף, חל שיהוי ניכר בהגשת כתב-האישום, וגם אם זה היה מוצדק בשל אי-רצון לחשוף סוכן, בכל זאת חלוק השנים איפשר לנאשם להשתקם, וכיום הוא עובד כקב"ט ברשת מרכולים.

אשר על כן, על עונש המאסר להיקבע ברף התחתון, ובשל מצבו הכלכלי לא יוטל עליו קנס מכביד.

ט. סוף דבר

29. אשר על כן, אני מטילה על הנאשם כדלקמן:

(א) שמונה עשר (18) חודשי מאסר בפועל.

(ב) עשרה חודשי מאסר ע"ת, והתנאי הוא שלא יעבור עבירה מהעבירות בהן הורשע או עבירת פשע תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

(ג) קנס בסך 7,500 ₪ או 75 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים בני 750 ₪ כל אחד.

לא ישולם אחד התשלומים, תעמוד יתרת סכום הקנס לפירעון מיד.

הודע לנאשם על זכות לערער תוך 45 ימים לביהמ"ש העליון.

**ניתנה והודעה היום כ"ד אלול תשע"ו,
27/09/2016 במעמד הנוכחים.
יהודית אמסטרדם, שופטת**